

محرم؛ رگ غیرت و ضربان قلب جامعه شیعی

<?xml encoding="UTF-8?">

آغاز ماه محرم، تنها آغاز یک تقویم نیست؛ آغاز فصلی از آگاهی، شور، و بیداری در امت اسلامی است. ماهی که در آن، تاریخ زنده می‌شود و وجدان‌ها از خواب غفلت بیدار. در این مقاله به اهمیت رواج فرهنگ عاشورا در جامعه، آثار اجتماعی آن و مسئولیت امت شیعه در زنده نگه داشتن این شعائر می‌پردازیم.

محرم، تقویم بیداری

ماه محرم، یادآور خون‌هایی است که برای حقیقت ریخته شد و حنجره‌هایی که فریاد عدالت را تا ابد طنین‌انداز کردند. این ماه، نقطه آغاز نهضت حسینی است که از دل کربلا برخاست و تا عمق وجدان بشری نفوذ کرد. فرهنگ عاشورا نه یک مناسبت، بلکه یک جریان دائمی برای صیانت از انسانیت و معنویت است. ماه محرم، یادآور خون‌هایی است که برای حقیقت ریخته شد و حنجره‌هایی که فریاد عدالت را تا ابد طنین‌انداز کردند. این ماه، نقطه آغاز نهضت حسینی است که از دل کربلا برخاست و تا عمق وجدان بشری نفوذ کرد. فرهنگ عاشورا نه یک مناسبت، بلکه یک جریان دائمی برای صیانت از انسانیت و معنویت است.

در دل این ماه، انسان با خود و باورهایش مواجه می‌شود؛ فرصتی نادر برای بازنگری در سبک زندگی، درک مجدد مفاهیمی همچون مسئولیت‌پذیری و شهادت، و تجدید بیعت با آرمان‌های اهل بیت(ع). محرم، یک دانشگاه است؛ دانشگاهی که در آن درس آزادگی، عدالت و توحید تدریس می‌شود.

از سوی دیگر، جریان محرم، وجدان جامعه را علیه ظلم فعال نگه می‌دارد. این مناسبت، یادآور وظیفه جمعی برای دفاع از مظلوم، و مقابله با تحریف دین است. هر بار که طبل عزّا نواخته می‌شود، یادمان می‌آید که حق، نیاز به یاور دارد و این یآوری، رسالت هر مؤمن است

ضرورت زنده نگه داشتن شعائر محرم

احیای محرم، احیای اسلام است. امام صادق(ع) فرمود: "أَحْيُوا أَمْرَنَا، رَحِمَ اللَّهُ مَنْ أَحْيَا أَمْرَنَا". این فرمان، نه فقط به عزاداری بلکه به انتقال پیام عاشورا اشاره دارد. وقتی محرم را زنده نگه می‌داریم، در حقیقت وجدان تاریخی یک امت را بیدار نگه می‌داریم.

محرم، فرصتی است برای بازخوانی مفاهیمی چون ولایت، شهادت، فداکاری و عدالت‌خواهی. رواج این مفاهیم در جامعه می‌تواند بنیان‌های اخلاقی و هویتی آن را تقویت کند.

در شرایطی که بسیاری از ارزش‌ها در معرض فراموشی یا تحریف قرار گرفته‌اند، فرهنگ عاشورا می‌تواند همچون چراغی راهنما باشد؛ مفاهیمی که با یادآوری آن‌ها، جامعه از خطر بی‌هویتی و پوچی نجات می‌یابد. پیام عاشورا، پیامی است جهان‌شمول که محدود به زمان و مکان خاصی نیست، بلکه در همه اعصار، انسان‌ها را به ایستادگی در برابر ظلم و حمایت از حق فرا می‌خواند.

محرم و وحدت اجتماعی

مراسم محرم، فرصتی بی‌نظیر برای هم‌گرایی اجتماعی است. از کودک تا پیر، همه در یک منظومه‌ی احساسی و عقیدتی گرد می‌آیند. این هم‌صدایی، پیام وحدت دارد؛ وحدتی حول محور حقیقت.

با گسترش شعائر حسینی، هویت جمعی شیعه تقویت می‌شود. این هویت، عامل انسجام و پایداری در برابر هجمه‌های فرهنگی و سیاسی است. در واقع، محرم بستری فراهم می‌کند تا ارزش‌های دینی در بطن جامعه نهادینه شوند؛ ارزش‌هایی همچون ایثار، مسئولیت اجتماعی، و همبستگی. این شعائر، یک پلتفرم بی‌بدیل برای انتقال فرهنگ مقاومت، آموزش غیرمستقیم به نسل نو، و تقویت پیوندهای اجتماعی در سطح محله و منطقه ایجاد می‌کنند.

محرم و بازتولید مفاهیم انقلابی

فرهنگ عاشورا، منبع الهام انقلاب‌هاست. در هر دوره‌ای که ظلم گسترش یافته، صدای محرم سکوت را شکسته است. از انقلاب اسلامی ایران تا بیداری‌های اسلامی، محرم موتور محرکه‌ای برای تغییر بوده است.

در خطبه امام حسین(ع) آمده است: "إني لم أخرج أشراً ولا بطراً، وإنما خرجت لطلب الإصلاح في أمة جدي". این اصلاح‌طلبی، بنیاد حرکت‌های مردمی است. اصلاحی که امام حسین(ع) از آن سخن می‌گوید، تنها یک حرکت سیاسی یا اعتراضی نیست؛ بلکه یک نهضت ریشه‌ای برای احیای دین ناب محمدی(ص) است. هدف آن، بازگرداندن جامعه به مسیر حقیقی اسلام، زدودن انحرافات، و احیای سنت‌های فراموش‌شده بود.

امروز نیز هر جامعه‌ای که بخواهد مسیر عزت و کرامت را طی کند، نیازمند چنین اصلاحی است؛ اصلاحی بر پایه بصیرت، تقوا و مقاومت در برابر انحراف. الگوی حسینی در این مسیر، چراغ راه تمامی ملت‌هایی است که زیر یوغ ظلم و تحریف فرهنگی و دینی قرار دارند.

رسانه‌های شیعه و مسئولیت در ترویج محرم

رسانه‌های شیعی مسئولیت سنگینی در زنده نگه‌داشتن محرم دارند. این رسانه‌ها باید پیام عاشورا را از قالب سنتی به ابزارهای مدرن منتقل کنند تا نسل جوان با زبان روز، با مفاهیم محرم ارتباط بگیرد.

رسانه‌هایی چون المنار، ابنا، کربلا TV و پلتفرم‌های نوظهور در فضای مجازی، باید با روایت‌های مستند، تحلیل‌های عمیق و زبان تأثیرگذار، پیام عاشورا را زنده نگه دارند.

خلاصه اینکه عاشورا ادامه دارد

محرم، نه فقط آغاز سال هجری، بلکه آغاز یک جریان مستمر از عقلانیت دینی، مقاومت اجتماعی و تربیت ایمانی است. رواج فرهنگ عاشورا، ضمانت بقای هویت شیعه و سنگری در برابر فراموشی تاریخی است.